

JIE VIS DAR NETURI VIETOS... 'DISPLACED PERSONS' TRAGEDIJA

Sovietai Norėjo Priversti U. N. Prievarta Jus Repatriuoti

Rašo VYT. ARŪNAS

Jau praėjo daugiau kaip trys metai nuo karo pabaigos, bet dar palieka patį gilią problemą, kurią UNai ir šioje sesijoje nepasisekė išspręsti.

Per paskutiniuosius metus viso pasaulio spaudoje nemažai buvo rašyta apie tuos žmones, kurie vadina mi dviem raidėmis "D. P." (Displaced Persons) ir kurių skaičius siekia milijonus. Šią DP problemą UN ėmėsi jau senai spręsti, bet čia, kaip ir kitose problemose, buvo susitarta su smarkia sovietų opozicija. Sakysim, per šią sesiją lenkų delegacija buvo įnešusi pasiūlymą, kad visi tremtiniai būtų gražinti į tą kraštą, iš kurio jie yra kilę, kad būtų nustota verbuoti DP darbams į kitus kraštus. Tačiau nei vienas šių sumanymų nepaėjo, nors sovietų atstovai karštai palaikė Lenkijos pasiūlymą ir kaltino IRO, kad ji kurstanti DP prieš Sovietų Rusiją, kad IRO pareigūnai veda propagandą prieš repatriaciją ir, kad per visą laiką tik 6 nuosimčiai DP tebuvę repatriuoti.

Nepagrįstas Sovietų Kaltinimas

Anot sovietų delegato žodžių, IRO padedanti Amerikos ir Anglijos politikai, nes tai esanti pati patogiausia forma verbuoti pigius darbininkus darbams ir kad IRO tikslai esą ne ekonomiški, bet politiški, kad tik dar labiau sudrumsčius tautą.

—Mūsų delegacija, — pasakė sovietų delegatas, — nėra priešinga leisti tremtiniam įsitaisyti kituose kraštuose, jei tik jie to tikrai nori, bet mes priešina mes, kad jie būtų jėga vežami į užjūrio kraštus, kad jiems būtų grasinama, kad būtų susilaikyta nuo propagandos prieš repatriaciją ir, kad būtų leista visiems laisvai grįžti į savo kraštus, jei tik to tremtinys nori, kad DP padėtimi intereso turėti teisę tik jų krašto vyriausybės ir kaip tik dėl tų priežasčių Rusija nenori pripažinti IRO veiklos.

Jis stengėsi išaiškinti kitiems atstovams, jog stovyklose, kur gyvena didelis skaičius rusų piliečių, esanti uždrausta vartoti rusų kalbą ir už jos vartojimą žmonės sodinami į kalėjimą, kad DP stovyklose pilna fašistų, karo ir kriminalinių nusikaltėlių, išdavikų, kitaip sakant, pačių blogiausių elementų.

Ką Reiškia Toks Repatriavimas?

Tada vienas paklausė, kodėl Sovietų Rusija taip pretenduoja susigrąžinti D. P., jei tai esąs pats blogiausias elementas.

—Dėl to, kad mes norime, jog jie atsakytų už padarytus savajame krašte nusikaltimus, — paaiškino so-

vietai delegatas. Ką reiškia toks repatriavimas? Sovietų Rusijos kraštus? Pirmiausiai repatriuojamieji bus uždaryti į "apvalymo" stovyklas, kad perauklėjus ir priverstus užmiršti vakarų civilizaciją, paskui jie bus pasiųsti "pakavatoti" į Rusijos gilumą, vienas Dievas težino kur.

Ar pačioje Rusijoje nėra tremtinių? Kodėl tad jų rusai nerapatriuoja iš Sibiro ir gimtuosius kraštus? Juk ten yra milijonai žmonių sugabenti iš Baltijos valstybių, iš Lenkijos, iš Ukrainos. Jų gyvenimas yra dar vargingesnis už Vokietijoje esančius tremtinus, nes kada šie tikisi, jog vieną dieną jų traukinys pajudės į kurį nors kraštą, anie yra pasmerkti visą gyvenimą būti NKVD stovyklose.

Koks Yra D. P. Skaičius?

Šių nelaimingų žmonių, kuriuos hitleriškas ar staliniškas režimas išmetė iš namų, Vokietijos, Italijos ir Austrijos stovyklose priskaitoma virš 800,000, kurių didžioji dalis randasi Vokietijoje.

Lenkai tremtiniai yra patys skaitlingiausi, jų skaičius siekia net 237,456, paskui seka 82,839 latviai, 48,531 lietuviai (kurių 32,046 randasi amerikiečių zonoje ir 17,723 anglų zonoje), 26,161 estas ir pagaliau kitų tautybių.

Nežiūrint, kad IRO rūpinasi įkurdinti tremtinus, kai kurios valstybės, kaip Amerika, Kanada ir Australija, sutiko įsileisti iš karto didesnį skaičių DP, kad greičiau likvidavus šią problemą. Amerikoje, prezidento Trumano iniciatyva, šis klausimas praktiškai veik sureguliuotas ir per dvejus metus bus įsileista pora šimtų tūkstančių DP. Kanada ir Australija sutiko įsileisti po 100,000, gi iki ateinančių metų vasaros kiti kraštai sutiko priimti 38,000 DP.

Bet jei tie pažadai ir būtų ištesėti, tai vis dėl to jie neužtenkamai dideli, kad stovyklos būtų visai ištuštintos, nes tik pusė tų žmonių bus išgelbėta nuo mizerijos, kurioje jie jau treči metai gyvena.

Reikia Parodyti Daugiau Mielasirdystės

Negali būti ir klausimo, kad likusioji dalis turės pasilikti toliau gyventi Vokietijoje, nuo kurios režimo jie buvo pirmomis aukomis. Negalima taip pat, kad kai kurios valstybės tęstų darbininkų verbavimo darbus, taip kaip iki šiol darė, išsukodamos vien tik sveikus vyrus, paliekant stovyklose

NEPAKLAUSĖ VIENO VYRO KOMISIJOS

Ats. Clare Hoffman (R., Mich.) pirmininkauja savo vieno vyro atstovų komisijai Washington, veitui laukiant CIO Prez. Philip Murray pasirodymo. Hoffmanui tiriant muštynes įvykusias Shakespeare Co., Kalamazoo, Mich., fabrikuose, Murray pranešė Hoffmanui, jis ignoruos jam siūstą šaukimą, teigiant, kad vieno vyro komisija esanti neteisėta, ir todėl neturi šaukimo galios. (Acme Telephoto)

Popiežius Išdalino Dovanas Giminėm

VATIKANAS, gruod. 25. — Popiežius Pijus XII, sulaukdamas visas kitas audiencijas, šiandien po pietų išdalino dovanas savo seseriai, trim broliams ir keturiem brolių vaikų vaikams, kuriems įteikė dovanų ir žaislų.

sergančius, senus, moteris ir vaikus. Nejaugi šiais žmonėmis niekas nenorės pasirūpinti, kad jie irgi išėitū iš stovyklų? Žmoniškumas reikalauja, kad tremtiniai būtų įsileisti su pilnomis šeimomis.

Mes neturime užmerkti akių, žiūrėdami į šią tragediją. Dabar, kada buvo priimta žmogaus Teisių deklaracija, atėjo laikas, kad būtų pasirūpinta pirmoje eilėje šiais žmonėmis, nes tai yra didžiausia gėda žmoniškai, kad trims metams pralinkus nuo karo pabaigos, stovyklose dar gyvena didžiausioje mizerijoje žmonės. Reikia duoti jiems teisę laisvai gyventi, laisvai dirbti, laisvai emigruoti su savo žmona ir vaikais.

Sventasis Sostas irgi rūpinasi pabėgėliais. Neseniai Šveicarijoje įvyko katalikiškų organizacijų konferencija, kuriai pirmininkavo Berne esas Vatikano nuncijus Mgr. Bernardini.

Šioje konferencijoje taip pat dalyvavo ir mūsų ministras Dr. Turauskas. Šventosios sosto uždavinys yra labiausiai pasirūpinti tais DP, kuriuos IRO vadina "Hard corps", būtent, netikusiais darbu asmenimis; seneliais, ligonimis, vaikais, kurie neįeina į jokios valstybės migracijos planą ir kuriems galėtų padėti vien tik krikščioniškas gailėstingumas. Tokiu būdu konferencijoje buvo priimta rezoliucija, kad katalikiškos organizacijos prisidėtų išspręsti šią problemą, darydamos žygius, pas savo krašto vyriausybės, jog būtų įsileista tam tikras nuosimtis ir nedarbingų DP.

Tikėkime, kad valstybės, kurios ratifikavo IRO statutą, įsileis didesnį DP skaičių, neardydamos jų šeimų, neatskirdamos senų ir jaunų.

KARIAVIMAS PALESTINOJ DIDEJA; ŽYDŲ LĒKTUVAI PUOLA PRIEŠUS

Egiptiečiai ir Žydai Kaltina Vieni Kitus už Puolimų Pradėjimą

TEL AVIV, gruod. 25. — Arabų lėktuvai šiąnakt bombardavo pakraščio laivus prie Tel Avivo, po to, kai Izraelio valdžia sulaukė visos žinios žydų valstybėje. Tas įsakymas sekė vaikučių prieglaudose netoli Nazareto subombardavimą, kuriame trys vaikučiai buvo užmušti ir penki kiti buvo sužeisti. Žydai kaltino egiptiečius už tą puolimą.

Orinis Aliarnas

Tel Avive buvo paskelbtas dviejų valandų orinių puolimų signalas ir bombų išproginimas apšvietė padanges aplink miestą, priešlėktuvinėm patrankom šaudant į lėktuvą.

Orinis puolimas matomai buvo atsilyginimui už žydų aviacijos puolimus egiptiečių pozicijose pietų Negevo dykumoje. Raportas iš Jeriko sakė, vienas, neatpažintas lėktuvas numetė tris bombas netoli Jeriko, bet nieko neužgavo ir nepadarė jokių nuostolių.

Pavarė Lėktuvus

UNOS stebėtojai sakė, kad iš bombų padarytų duobių galima spėti, kad bombos svėrė po apie 500 svarų.

Lėktuvai, kurie numetė bombų Nazareto srityje, pirmiausiai pasirodė virš Haifos ir Nazareto miestų, bet iš ten juos pavarė žydų priešlėktuvinės patrankos.

Linksmo US Lakūnus Aprūpinančius Berlyną

BERLYNAS, gruod. 25. — Išrinktas vice prezidentas Alben Barkley vadovavo grupei aukštų Amerikos valdininkų, kurie šiandien pribuvo Berlyne, praleisti Kalėdas su amerikiečiais kariais ir lakūnais aprūpinančiais Berlyną.

Tarpe iš Amerikos atvykusių įžymenybių buvo ir kino žvaigždžių, kurie perstatė specialias programas karių smagumui.

Prezidentas Sako, Kalėdos 'Per Geros'

INDEPENDENCE, Mo., gruod. 26. — Žiūrėdamas į daugybę dovanų sukrautų po 10 pėdų aukščio eglaitę Trumanų namuose Delaware gatvėje, Prez. Trumanas vakar sakė, Kalėdų Diedukas buvęs "per daug geras" jam. Žmonės giminės atvyko praleisti Kalėdų šventę su Trumanais.

Šiandien, Prezidentas ir jo šeima valgė pietus Grandview mieste, savo brolio Vivian namuose.

DAR KARTĄ NEPAVYKO IŠGELBĖTI 13 LAKŪNŲ

WASHINGTON, gr. 26. — Dar vienas bandymas nuimti 13 U. S. aviacijos lakūnų nuo ledyno Grenlandijoje nepavyko šiandien iš priežasties labai blogų oro sąlygų.

Vienuolika tų vyrų randasi ten jau dvi savaites, kuomet jų lėktuvai buvo priversti ten nusileisti. Du kiti pakliuvo pastaromis dienomis, bebandom padėti pirmiesiems.

BUY U.S. SECURITY BONDS NOW!

VĒLIAUSIŲ ŽINIŲ SANTRAUKA

—Buvęs valstybės sekr. Sumner Welles buvo rastas be sąmonės ir sušalęs savo ūkyje. Manoma, jis turėjo širdies ataką ir iškrito į upelį, o išlipęs pradėjo šalti.

—Lėktuvnešis Saipan šeštadienį išplaukė iš Norfolk, Va., į Grenlandiją su penkiais helikopteriais, gelbėti leduose nusileidusius 13 U. S. aviacijos lakūnus.

—Iš Javos raportuota, kad olandai lėktuvu bandė iškelti iš Indonezijos respublikos jos vadus: prez. Soekarno ir kitus.

—Tankinis laivas lūžo pusiau prie Hatteras įlankos, prie North Carolina. Jo 19 įgulų nariai buvo pastebėti besilaiką likusioj laivo daly. Skubiai siūsta pagalba.

—20 angliakasių žuvo gaisre kasykloje Saaro krašte. —Izraelis sakė, kautynės vyksta daugely vietų Pietų Palestinoje, ir žydai puola 2 egiptiečių aerodromus.

OLANDIJA NEKLAUSO UN ĮSAKYMO, BAIGIA UŽIMTI VISĄ INDONEZIJĄ

U.N. Liepė Abiem Pusėm Tuoj Sustoti Kariavus, Bet Olandai Neklauso

BATAVIA, Java, gruod. 26. — Nežiūrint UNos įsakymo sustoti kariavus, olandai šeštadienį užėmė Madioen, nesukitini laisva Indonezijos respublikos miestą, ir okupavo beveik visą Javą. UNos įsakymas neliepė kariavimui pusėm pasitraukti į pozicijas laikytas pirm puolimo pradžios.

Kiti olandų daliniai dasiverė iki pat sva-biausių Sumatros industrinių sričių. Olandų vakar dienos pranešimas pasakes apie Madioen užėmimą paminėjo olandu nasistūmimą pirmyn visu Javos frontu.

Desorganizuota Opozicija

Per savaitės kautynes, rraštai aprūpinta respublikos kariuomenė buvo pavarėta atgal į kalnų sritis. Suskaldyta ir neturėdama susisiekimo linijų, ji nebėra organizuota kovojimo jėga ir, ji imsis partizaninių veiksmų prieš olandus.

Olandai taip pat užėmė Kediri, 30 mylių pietryčiuose nuo Madioen, ir pasivarė 80 mylių pietuose nuo išlėpimo vietos šiaurės pakrantėje. Kiti olandų daliniai užėmė Ngawi ir Magatan.

'Perdavė' Laišką

Olandijos kariai per peireitą savaitę laimėjo kautynėse vakarų Javoje, ir Sumatroje, kur jie pradėjo "apvalymo" veiksmus okupuotose srityse.

UNos saugumo taryba įsakė abiejom pusėm tuoj sustoti kariavus, ir olandam paleisti suimtus indoneziečių vadus, bet Olandija oficialiai tylėjo, o jos žmonės sakė, nemanoma, kad įsakymas bus pildomas.

Japonai Angliakasiai Gaus Algų Pakelimus

TOKYO, gruodžio 25. — Valdžia leido anglų kasyklų savininkams apie \$3,000,000, kad jie galėtų pakelti atlyginimą angliakasiams. Angliakasiai tuomet atšaukė savo streiką, šauktą anksčiau šią savaitę, po to, kai gen. MacArthur perspėjo juos, kad Japonija turi dirbti ir save gelbėti, jei norimą gauti U. S. pagalbos.

Austin Mano Pasilikti

KEY WEST, Fla., gruod. 26. — Vyriausias U. S. delegatas UNoje Warren R. Austin, kuris gydosi "mažuosiuose Baltuose Rūmuose" po sunkios operacijos, vakar sakė, jis nemano atsisistatydinti iš savo einamų pareigų.

Komunistai Giriasi, Laimi Kinijos Kovoje

NANKING, gruod. 25. — Kinijos valdžiai įvedus griežta cenzūrą, komunistų radijas teigė, kad jų kariuomenės sunaikino penkias valdžios divizijas Kalgane, 100 mylių šiaurvakariuose nuo Peinino. Komunistai raportavo kad valdžios kariai nenktadienį evakuavo Kalgan, šiaurės Kinijoje, bet penkios divizijos huvisios suzautos bebandydamos nabėti į Peipingą ir buvo išnaikintos.

Centraliniam fronte, komunistu kariuomenė veržėsi pirmyn Didžiuoju kanalu, bandydama įsteigti Yanetze anksnės pozicija, kuri arduvų Nankino-Sanghai reelekinklini susisiekimą ir izoliuotų tempimo erzinaimą sostinę.

Chiangas Vyriausias 'Karo Kriminalistas'

Komunistų radijas tarpe kitko naskelbė sąrašą 45 "karo kriminalistų", kurie "atsižymėjo savo baisiais kriminalais... ir turi būti atitinkamai nubausti". Kaip galima tikėtis, Chiang Kaisekas buvo pirmas sąrašė, kurin įėjo ir jo žmona.

Kairieji Protestuoja

US Marinas Kinijoje

SANGHAJUS, gruod. 25. — Kairioji Sanghajaus studentų sąjunga šiandien išleido pareiškimą smerkiantį U. S. marinų siuntimą Sanghajun kaipo "agresyvinę elosena" ir "karinį kišimasi į Kinijos civilius reikalus, kuris pažeidžia Kinijos tautos suvereniteta". Marinal gruodžio 16 d. išlipo Sanghajuie, kad absaugoti amerikiečių gyvybes ir interesus.

Bedell Smith Apleido Maskvą, Grįžta Namu

MASKVA, gruod. 25. — U. S. ambasadorius gen. Walter Bedell Smith ir žmona šiandien atsisveikino su draugais Maskvoje ir specialiu lėktuvu išskrido Berlynan. Gen. Smith teikė savo atsisistatydinimą tuoj po prezidentinių rinkimų, kaip paprasta naujam rinkimų laimėtoju ruošiantis užimti savo vietą.

KALENDORIUS

Gruodžio 27 d.: Šv. Jonas Evangelistas; senovės: Vaideliotas ir Eglė.

Gruodžio 29 d.: Nekalti Berneliai; senovės: Rymas ir Permė.

ORAS

Dalinai apsiniaukus, nebus didelės atmainos. Saulė teką 7:16; leidžiasi 4:26.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

2334 S. Oakley Ave., Chicago 8, Ill., Tel. Virginia 7-6640; 7-6641

Published daily, except Sundays, by the Lithuanian Catholic Press Society, Member of the Catholic Press Ass'n	Jungt. Valstybėse, bet ne Chicagoje: Metams \$6.00 Pusei metų \$3.50 Užsieniuose: Metams \$8.00 Pusei metų \$4.50 Pinigus reikia siųsti Pašto Money Orderiu su užsakytais.
Subscription Rates: \$6.00 per year outside of Chicago; \$7.00 per year in Chicago & Clero; 4 cents per copy.	Skeikimų kainos bus pristatėmos tuojau, gavus prašymą.
Prenumeratos kaina Chicagoje ir Cleroje per paštą: Metams \$7.00 Pusei metų \$4.00	SKELBKITĖS DIEN. "DRAUGE"

Didysis Misijonierių Darbas

IDOMI STATISTIKA

Tikėjimo Platinimo Draugijos nacionalinis direktorius J. E. vysk. Thomas J. McDonnell paduoda įdomių statistikos žinių iš misijonierių darbu.

Pranešama, kad per paskutiniuosius penkiolika metų katalikų gyventojų skaičius įvairiuose misijų kraštuose padidėjo 10,000,000 asmenų. Dabar vadinamoje misijų teritorijoje gyvena 27,843,762 katalikai. Tai nepaprastai didelė, rekordinė misijų darbo pažanga.

Tos misijų teritorijos jima 560 diecezių, vikariatų ir prefektūrų Azijoje, Afrikoje, Amerikos kraštuose, Europoje, Indijoje, Okeanijoje, Australijoje ir Naujojoje Zelandijoje.

Misijose dirba (pilną laiką) 261,895 misionieriai, imant 25,494 kunigus, 9,093 brolius-vienuolius, 54,892 seseris-vienuoles ir 91,677 katechistus.

Vyskupas McDonnell pabrėžia, kad šie statistikos duomenys padengia tik tas misijų teritorijas, kurios yra Sventosios Kongregacijos Tikėjimui Platinti jurisdikcijos. Tai neįima tų vietų, kur rytų apeigų misijonieriai darbuojasi.

Šiuo metu 2,714,746 suaugusieji žmonės yra ruošiami krikšto sakramentui priimti tose teritorijose, kur yra 10,414 bažnyčių ir koplyčių.

SVIETIMO DARBAS

Pažymėtinas ir tasai faktas, kad patys misijų teritorijų vietiniai gyventojai vis labiau ir labiau įsijungia į katalikybės platinimo darbą. Iš vietinių gyventojų 8,303 vyrai yra išvėntinti kunigais, 2,213 jų yra įstojusį į vienuolynus broliais vienuoliais, 21,289 mergaitės yra moterų seserų kongregacijų narėmis. Pravartu pastebėti ir tai, kad 17,516 vietinių vyrų studijuoja kunigų seminarijose, kurių misijų kraštuose yra 437.

Pradžios mokyklų misijų teritorijose yra 39,439. Jose mokosi 2,267,391 vaikas. Vadinasi, tose mokyklose šimtu tūkstančių mokinių yra daugiau, negu katalikų paraprijinėse mokyklose Jungtinėse Amerikos Valstybėse. Ten veikia 743 aukštesnės mokslo įstaigos su 110,403 studentais ir 1,359 amatų mokyklos su 48,693 mokiniais.

Katalikų misijonieriai rūpinasi ir žmonių sveikatingumu. Jie užlaiko 936 ligonines ir 2,952 dispenserijas, kuriose uždyką aprūpinta 41,685,000 ligoniai. Turima ir 2,046 prieglaudos, kuriose globojama 122,152 našlaičiai.

Taigi, iš šių statistikos duomenų yra aišku, kaip didelį darbą dirba katalikai misijonieriai. Jie misijų kraštuose žmones prie Kristaus patraukia, jiems kelią į amžinąjį gyvenimą nurodo ir tuo pačiu juos šviečia, kultūrina ir išmoko, kaip savo medžiaginį gerbuvį pakelti.

Slovakija Be Katalikiškųjų Įstaigų

Tirai skaudžios žinios pasiekia Ameriką iš katalikiškojo krašto Slovakijos, kuri šiandien yra apsupta bolševikų geležine siena.

Sunku net įsivaizduoti, kaip jaučiasi to krašto žmonės, kurie per su virš tūkstantį metų džiaugėsi ir didžiavosi savo katalikiškais įstaigomis. Šiandien, kai Slovakiją pateko į kruvinųjų komunistų valdžią, nė vienos katalikiškos mokyklos ten nebėliko.

Katalikai ten savo brangaus tikėjimo neišsižada, tačiau katalikiškųjų mokyklų ir kitų įstaigų apginti negali, nes kraštas yra apstatytas stipriai ginkluota policija ir kariuomene.

Slovakijos žmonių religines teises energingai ligšiol gynė vyskupas Jan Vojtassak (Kosice vyskupijos ganytojas). Bet ir jis jau yra suimtas ir patrauktas į teismą. Jis bus teisiamas už "valstybės išdavimą" š. m. gruodžio 27 dieną. Atsižvelgiant į tai, kokios rūšies yra bolševikiškieji "teismai", iš anksto galima pasakyti, kad tasai garbingas Vyskupas bus surastas kaltu. Reikia žinoti vieną dalyką, kad grynima Bažnyčia, grynima žmonių religinių teisių bolševikai vadina valstybės išdavimu. Taip yra Slovakijoje, taip yra visur, kur bolševikai turi savo koją įkėlę.

Jungtinių Tautų komisijonierius ir tarpininkas tarp žydų ir arabų, p. Bunche, pareiškė, kad Izraeliaus valstybė yra "stipriai" įsikūrusi ir kad karas Palestinoje jau yra baigtas. Pagyvensime — pamatysime, kiek tasai pareiškimas bus teisingas.

Baigiantis metams, apsižiūrėkime, ar nesame skolingi už savo dienraščio prenumeratą.

Žmogaus Teisių Deklaracija

Žinomas diplomatas ir laikinasis Amerikos atstovas Jungtinėms Tautoms, John Foster Dulles, šiomis dienomis išreiškė savo gilų pasitenkinimą, kad Jungtinės Tautos savo visuotiname suvažiavime Paryžiuje priėmė taip vadinamą universalią žmogaus teisių deklaraciją. Tai esąs labai konkretus žingsnis į priekį.

"Jungtinės Tautos yra ne vien tam, kad tautoms tarnauti ir jas apsaugoti, bet rūpintis individualiais žmonėmis, kurie tautas sudaro" — sako p. Dulles.

Šie žodžiai teoretiniai labai gerai skamba. Bet nuo praktiškojo gyvenimo jie yra labai toli.

Kol kas Jungtinės Tautos labai gerai tarnavo tautoms ir bioga protekcija joms davė. Visa eilė seniau buvusių laisvų ir nepriklausomų tautų ir valstybių yra rusų bolševikų pavergtų, persekiojamų ir naikinamų, tačiau Jungtinės Tautos tuo tarpu nė piršto nepajudino joms padėti, jas išlaisvinti.

Millijonai žmonių šiandien kenčia baisią komunistų vergiją ir Sovietų Rusijoje ir jos okupuotuose kraštuose, bet Jungtinės Tautos dar nieko nepadarė, kad tų žmonių būvį pagerinti, kad nuimti nuo jų bolševikiškosios diktatūros sunkų jungą.

Taikos ištroškęs pasaulis ir bolševikų pavergtas ir kankinamas žmogus laukia iš Jungtinių Tautų organizacijos veiksmų, bet ne bereikšmių deklaracijų ir ne tuščių pažadų bei žodžių.

Atsisakė Streikuoti

Italijos Darbininkų Konfederacija, kuri turi virš milijono narių ir kurią kontroliuoja komunistai, išsaukė darbininkus vienos dienos streikui. Tuo tos organizacijos vadai komunistai norėjo demonstruoti savo autoritetą ir jėgą. Tuo pačiu, žinoma, norėjo pakenkti ir vyriausybės planams krašto ekonominį gyvenimą stabilizuoti.

Bet komunistai šiuo savo žygiu laimėjo tiek, kiek Zablockis ant muilo. Į jų įsakytą streiką tik keli darbininkai teišėjo. Didelė dauguma ir jų balsą neatsiliepė. Šis sumanymas Italijos komunistams didelį moralinį smūgį uždavė.

APŽVALGA

Ukrainai Atsako Rooseveltienei

"Mūsų Kelias" pastebi, kad neprikl. ukrainiečių savitraštis "Nedila" (Aschaffenburg) komentavo Mrs. Roosevelt Stutgardo teatre pasakytą kalbą, ypatingai pabrėždamas jos sakinį: "Aš manau, kad Sov. Sąjunga turi teisę už savo sienų turėti savą ir valdymo sistemą".

Ukrainiečių laikraštis "Nedila" į tai šitaip atsako: "Šie žodžiai mus giliai įžeidė, nes juose galima įžiūrėti įrodymus tai, kad amerikiečių politika ir patys amerikiečiai dar tebegyvena senosiomis iliuzijomis ir yra gatavi raudonajai tiranijai išduoti pusę pasaulio, už tai gaudami netikrą kompromisą".

Gerai atsakyta. Bet reiktų turėti galvą ir tą neužginčijamą faktą, kad ponja Rooseveltienė mėgsta daug kalbėti ir rašyti ir todėl dažnai "iš ilgo rašto, išeina iš krašto".

Negrai Katalikų Universiteto Profesoriai

Tėvų Jėzuitų universitetas St. Louis mieste pakvietė profesorius ir medicinos fakultetą tris negrus gydytojus — daktarus.

Šis faktas aiškiai pasako du dalykus: 1) tie vyrai yra kvalifikuoti savo mokslo šaką dėstyti aukštesiose mokyklose ir 2) kaip Katalikų Bažnyčioje, taip katalikiškose mokslo ir kitose įstaigose nėra tautinės ar rasinės diskriminacijos.

Tėvų Jėzuitų aukštosios mokyklos yra gerai sutvarkytos ir aukštai mokslo atžvilgiu pastatytos. Jei jie (Jėzuitai) pakvietė į savo įstaigą profesorius net tris negrus, tai reiškia, kad toj rasėj šiandien yra aukšto mokslo žmonių, kad negrai yra padarę didelę pažangą. Tai yra geras ir reikšmingas reiškinys.

Renkasi Sociologai

Pažymėtina, kad š. m. gruodžio 27-29 dienomis Loyolos universiteto (Chicago) patalpose įvykis Amerikos Sociologų Draugijos konvencija. Kalbėtojais, tarp kitų, yra pakviestas J. Em. kardinolas Samuel A. Stritch ir vyskupas Edwin O'Hara iš Kansas City, Mo.

Ta proga įbravartu pažymėti, kad šiandien ir katalikiškieji universitetai ir katalikiškos organizacijos (ypač NCWC) ir sociologijos mokslą kreipia rimto dėmesio. Tai yra geras ir sveikintinas reiškinys.

1949 m. sueis 31 metai, kai buvo paskelbtas Lietuvos Nepriklausomybės Aktas (1918 m. vasario 16 d.). Gerai pasiruoškime šią sukaktį paminėti.

Vasario 6 d. rezervuokime dienraščio "Draugo" metiniam koncertui, su kuriuo mūsų laikraštis pradės savo sukaktuvinius metus.

Amerikos Katalikų Pašalpa

J. A. V. Vyskupų Pašalpos Fondas gavo 1948 metais iš parapijų \$5,800,000 aukų, kad galėtų toliau tęsti palaimingą labdaros darbą pasaulyje.

Amerikos katalikai, be to, sudėjo daug aukų maistu, rūbais, vaistais. Iš viso per vienus metus šis katalikų fondas pagelbėjo 40 valstybių vargšams, suteikdamas nukentėjusiems nuo karo aukų daiktai ir pinigais už \$15,739,219.89. Visi tie daiktai svėrė 110,487,319 svarų ir buvo pasiųsti 445 laivais.

Per penkis paskutinius metus šis Amerikos katalikų fondas išdalino paramos karo aukoms 252,728,000 svarų, viso už \$123,143,000.

Taip atrodo ramus, bet labai naudingas Amerikos katalikų labdaros darbas skaičiuose.

Britų Laivynas

Paskutinio karo pradžioje D. Britanija turėjo 17,400,000 tonų karo laivų. Priešai nuskandino 11,338,000 tonų talpumo laivų. Bet tuo pat metu buvo statomi nauji karo laivai. Besibaigiant karui, D. Britanijos karo laivynas turėjo 13,900,000 tonų laivų.

Šių 1948 metų gale pasiektas iš naujo prieškarinis tonażas. Reiškia, turi įvairių naujų karo laivų per 17 milijonų tonų talpumo.

Nors naujų karo laivų statyba yra brangi ir pareikalauja labai daug plieno, bet britai savo saugumą labiau vertina, negu išlaidas apsaugai.

Laivų Statyba

Žinovai rašo, jog švedija galinti pastatyti laivus apie 15 nuosimčių pigiau, negu D. Britanijos darbininkai. Mat, D. Britanijoje yra daug didesnės mokesčiai ir brangesnis pragyvenimas.

D. Britanijos laivų statytojai jaučia kitų valstybių lenktynes. Konkuruoja su jais švedai, danai, olandai, italai ir norvegai, pigiau ir greičiau atlikdami darbą.

Metų gale D. Britanijos laivų statybininkai turėjo apie 30,000 tonų laivų užsakymų mažiau, negu metų pradžioje, nors kitose valstybėse nesumažėjo prekybinių laivų statyba.

Pastangos Sužinoti Senovę

Michigano universiteto profesorius Jurgis Cameron siemet buvo Persijoje. Jisai pašventė tris savaites pavojingam mokslo darbui, — nukopijuoti karaliaus Dariaus (521-486 pr. Kr.) Bistun (arba Bihistun) kalne padarytus prieš 2400 metų akmenyje įrašus. Tie įrašai padaryti 100 pėdų nuo žemės-papėdės. Kad galėtų paimti visus akmenyje iškal tus ženklus, jis ant virvų nusileido nuo kalno viršaus 194 pėdas ir gumos kietėjancion tešlon paėmė visus brožuos ir akmens įdubimus.

Keturias įrašų didžiules (Nukelta į 5 pusl.)

AMERIKOS LIETUVIŲ KATALIKŲ KONGRESO NUTARIMAI

(Tęsinys)

Application of the principles of the Atlantic Charter and Four Freedoms — for which our men and women, our Allies and our friends of the underground movements in German-occupied Europe fought — is not limited in their terms to any particular part of Europe, or to the countries associated with us in the war. Therefore, these principles must be applied — to our former Allies (Yugoslavia, Czechoslovakia and Poland), to non-enemy "neutrals" and "occupied countries" (Estonia, Latvia, Lithuania, Austria, Albania), and to the former enemy countries. Unfortunately, these principles were denied in practice everywhere, with the exception of Greece, Italy, France, Belgium, Netherlands, Denmark, and Norway. In fact, these principles were directly violated by the United States and England in delimiting the Italian frontier, in dismembering Finland, Poland, Germany, Czechoslovakia and Romania.

Recalling various proposals concerning Germany — the Potsdam Agreement which was never ratified by the United States Senate, the proposed dictation of peace by the Council of Foreign Ministers, the proposed enactment of a "Statute" for Germany in Western Germany — we regret to note that all such proposals ignore the basic element of justice and our wartime commitment to apply the Atlantic Charter "anywhere in the world". The proposals to perpetuate dismemberment of Germany under a "Statute" which would be, at any rate, based on the injustice of Potsdam. Potsdam would likewise rise to haunt any discussions by the Council of Foreign Ministers. At the same time, the machinery of the United Nations is given lip support and praise. Lately, the Berlin situation was referred to an agency of the United Nations as a threat to peace.

In view of the fact that the Charter of the United Nations is based essentially on the principles of the Atlantic Charter, and the Charter provides for correction of the territorial frontiers and of the errors of peace treaties, it seems to us that the entire problem of Germany should be submitted to the United Nations for a solution ignoring the injustice of Potsdam and other unratified commitments of secret diplomacy, but honoring the rights of the Germans to self-determination.

With regard to Germany's frontiers, that country's neighbors — Lithuania, Poland, Czechoslovakia, Austria, France, Belgium, Netherlands and Denmark — are entitled to be heard regarding the problem, but the voice of the indigenous inhabitants should determine, except where international security dictates elimination of the bases of aggression, i. e., in East Prussia jutting out between Lithuania and Poland, or Silesia.

The prestige of the victorious Powers will not suffer if the former enemy people will be consulted. On the other hand, a dictated peace based on injustice and complete ignoring of the indigenous population can only lead to an irredenta and permanent threats to peace.

3. — CENTRAL-EASTERN EUROPE. — As long as the entire Yalta Agreement is not repudiated by the countries whose "heads of state" were signatories thereof, the United States and Britain have not only the right but a publicly self-assumed international duty to fulfill the Yalta pledge to Liberated European Peoples, both "satellite" and non-enemy.

As it is, the peoples of the countries in question — all the way from Estonia on the Baltic to Yugoslavia and Albania on the Adriatic — were totally abandoned by the United States and Great Britain to the mercy of the Soviet Union and its Communist Party master. Even where feeble attempts had been made to observe the letter of the pledge — as in Hungary, western Czechoslovakia and western half of Poland — the Western Powers stood idly by and allowed the armed minority to seize the governments and to impose communist terrorist regimes. Just as Stalin had in 1940 dispatched his executioners to the Baltic States — Zhdanov to Estonia, Vishinsky to Latvia, and Dekanozov to Lithuania, so in 1945 the Western Powers condescended to take part in the liquidation of Romania and Poland by associating themselves with the selfsame gravediggers from the Kremlin, Vishinsky and Co., and by helping to impose Tito on Yugoslavia.

In direct consequence of this association with subversive Communist tools, and of sanctimonious evasion of the rights and duties assumed by the United States and Great Britain at Yalta, the "liberated" European peoples were yoked into the hostile Soviet system which already threatens the rest of Europe and will eventually challenge the United States, by a sneak attack, to a life and death struggle. Such behavior on behalf of the democracies approaches the definitions of international crimes against peace for which Stalin's partner, Ribbentrop, and other former German associates, were condemned at Nuremberg.

Wherefore, we visualize only two courses of action open to Western statesmen: (a) either the United States and Great Britain reassert their rights and duty to the peoples of Central-Eastern Europe under the Yalta Declaration to Liberated European Peoples, or (b) they use the machinery of the United Nations for correcting the lapse and restoring the conditions of sovereignty and democratic self-government in the Baltic States, Poland, Czechoslovakia, etc. In either course, the Soviet armed forces with the political police network must be retired from the said countries as a preliminary step which the Soviet Union's "head of state" had solemnly undertaken to effect in the Four-Power Moscow Declaration of November 1, 1943 "after the termination of hostilities within the territories of other states".

Hostilities against the German troops had ceased several years ago, and the hostilities waged by the resistance movements of the Baltic States against the Soviet terrorist regime will cease as soon as the Russian armed forces shall have departed from the foreign territories.

Finally, by committing itself to an international recognition of the right to independence of the Ukraine and Byelorussia, the Soviet Union laid itself open to a demand to withdraw its armed forces from the said two countries, enslaved by Soviet Russia since 1920. We believe that every assistance should be given to the Ukrainian and White Ruthenian peoples in reasserting their will to freedom from the Russian hegemony and communist oppression.

Soviet Union without the Ukraine, White Ruthenia, Georgia, Armenia, and other areas of non-Russian, even non-Slavic, population would no longer menace international peace.

4. — ATOMIC ENERGY AND DISARMAMENT. — Admission of the Soviet Union or its satellite agents to an international control of the atomic energy production would constitute a verdict to commit suicide, — as long as Russia remains enslaved by communist conspirators and is not open to effective international control. No control would be possible to exercise over the Soviet violation of a pact regarding the atomic energy, as long as Russian armaments are not internationally controlled and as long as Soviet troops and police are in occupation of non-Russian countries.

Deeming these assertions to be self-evident, we urge upon the Government and United States delegates to United Nations to maintain an unyielding policy, as heretofore.

(B u s d a u g i a u)

Lietuviai Indėnų Rezervacijose

Rašo DR. J. PRUNSKIS

Kun. Romanas Klumbys Kalifornijoje

Kaip viesulo nupūsti pienės pūkeliai, lietuviai išsi-sklandė po įvairias pasaulio šalis. Nuo Aliaskos iki Australijos — visur rasi mūsų brolių.

Stai, Kalifornijos angliškoji spauda praneša dar apie vieną įdomų lietuvių žygį — lietuvių kunigas paskirtas apaštalaui indėnų rezervacijose. Jo vardas — kun. Romanas Klumbys. Tai dar jaunas vyras, 34 metų; gimęs 1914 m. rugsėjo 19 d. Studijavęs užsienyje, įšventintas 1939 metais, prieš pat šį karą vikaravo Šiauliuose. Bolševikai jo vos nesužaudė. Šiurpias valandas praleido pastatytas prie sienos ir laukdamas beveik neišvengiamos mirties. Tai drąsus vyras. Vieną kartą skubiai turėdamas keliauti Lietuvoje ir negaudamas vietos autobuse, o kitą kartą sutikęs komunistų pareigūną, jis taip puikiai suvaldino komisarą, kad tie jį su pagarbą palydėjo. Tremtyje jisai redagavo laikraštį, atvykęs į Ameriką kurį laiką dirbo šv. Mykolo parapijoje, šiaurinėje Chicagos dalyje, kol sveikatai pasilpus turėjo vykti į sanatoriją.

Indėnų Statytoji Bažnytelė

Dabar jisai garsėja Palm Springs apylinkėse, Kalifor-

TRUMPAI

(Atkelta iš 4 pusl.)

skiltis nusikopijuoti užėmė tris savaites laiko.

Darius yra skaitomas raš to išradėju Persijoje. Jo raš tas turėjo 41 ženklą ir 4 idė-jogramas. Kai kurie jo raš-tai buvo padaryti trimis kal-bomis: persiškai, elamitiš-kai ir babiloniškai. Attradus raktą į persų raštą, greit išskaityti kiti senovės raš-tai.

Prof. Cameron tikisi su-radęs karaliaus Dariaus gy-venimo paslaptis. Kai įra-šus išnagrinės, paskelbsias radinius spaudoje.

nijoje, kur indėnų rezerva-cijose yra maža šv. Flori-jono bažnytelė. Per daugelį metų, kaip sako laikraštis, ji buvo lyg užmirusi. Ją pa-statė indėnai pereito šimt-mečio pabaigoj ar šio prad-žioj. Dabar tasai lietuvių kunigas, gimęs Chicagoje, bet išaugęs Lietuvoje, yra paskirtas prie jos — apaš-talavimo darbu. Tame mies-telyje tai pirmieji maldos namai, ir laikraščiai įsidėjo to lietuvių paveikslą, pažy-mėdami, kad jis dabar pa-gyvins religinį veikimą toje indėnų rezervacijoje. Pla-čiai rašoma apie jo organi-zuotas Guadalupės Dievo Motinos, Meksikos globėjos, iškilmes. Matyt, kad tarp jo naujųjų paraplijiečių dau-guma yra ispanų kultūros.

Energingas lietuvis į tas religines iškilmes mokėjo sutraukti: filmų žvaigždę Ramon Navarro, lietuvių kunigus iš Los Angeles, Guadalajaros muzikantus iš netoliese esančių rančų, šokėjus su tautiniais kostiu-mais, šv. Kazimiero chorą iš Los Angeles lietuvių pa-rapijos ir net meksikiečių tautinių šokių ratelį bei meksikietiška orkestrą.

Linkolno Išvaizdos Vyras

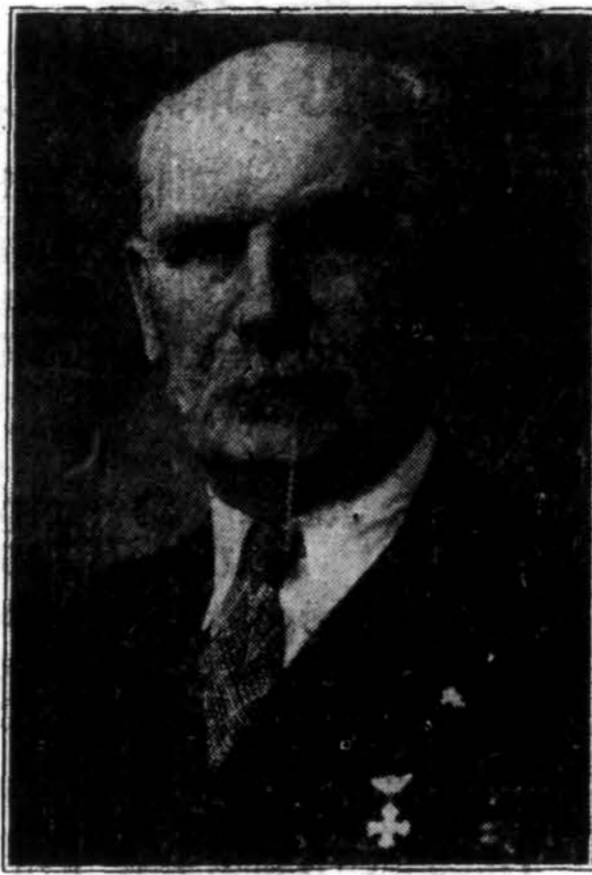
Amerikiečiai kun. Klumbį vadiną turinčiu Linkolno iš-vaizdą, džiaugiasi, kad jau jisai kalba angliškai ir mo-ka eilę kitų kalbų. Cituoja jo posakius apie bolševikų skriaudas Lietuvai.

Artimiausieji kun. Klumbio rūpesniai yra atremontuoti tą mažą indėnų baž-nytelę, įruošti žaidimų aikš-tes vaikams ir tvarkyti dvasinius indėnų reikalus tose rezervacijose.

Gyvenimas ir darbas to-kiose ypatingose naujose aplinkybėse lietuviui kuni-gui duos naujų patyrimų. Tikimės, kad jisai ras gali-mybės spaudoje pasidalinti savo naujaisiais įspūdžiais.

SKELBKITES "DRAUGE"

SVEIKINAME!

Jonas Dimša, 3347 S. Litua-nica ave., šv. Jurgio lietuvių parapijos draugijų veikėjas, šiandien šv. Jono Evangelisto šventėje, mini savo gim-tadienį ir vardadienį su 80 metų. Sveikiname baltą ir pavyzdingą senelį su laimin-gais naujais meteliais.

Vaisės ta proga įvyks jo namuose.

MARQUETTE PARK

Labdarių Sąjungos 23 kuopos priešmetinis susirin-kimas įvyks pirmadienį, gruodžio 27 d., 7:30 val. va-kare parapijos svetainėje. Visi kuopos nariai ir narės ir labdarybės darbuotojai prašomi laiku susirinkti į-vairių reikalų apsvarstyti ir išrinkt kuopos valdybą 1949 metams.

— Valdyba

Jei esi katalikas — skai-tyk katalikiškus laikraščius ir knygas.

Jūsų auka nušluostys mo-tinos sąrašą, matančios ba-daujantį kūdikį. Aukokite tremtinių vaikučiams! Au-kan siųskite: United Lithua-nian Relief Fund of Ameri-ca, Inc., 105 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y.

BUY BONDS TODAY!

Negalime būti ramūs, jei broliai tebevargsta! Aukas siųskite: United Lithuanian Relief Fund of America, Inc., 105 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

"DRAUGO" PRENUMERATA PIGIAUSIA!

AR TAMSTA ŽINAI, KAD:

1. DRAUGO prenumerata yra iš visų lietuviškų dien-raščių pigiausia.
2. DRAUGAS yra vienintelis katalikiškos ir tautiškos minties lietuvių dienraštis pasaulyje.
3. DRAUGAS turi savo korespondentus Vokietijoje, Prancūzijoje, Anglijoje, Italijoje, Šveicarijoje, Australijoje, Kanadoje, Argentinoje, Brazilijoje, Venecueloje, Kū-boje, Kolumbijoj. Be to visose U. S. A. lietuvių kolonijose, todėl perduoda žinias greitai ir iš pirmų šaltinių.
4. DRAUGAS skaudžiai plaka Lietuvos okupantus ir karštai kovoja už jos išlaisvinimą.
5. DRAUGAS tiesia gelbstančią ranką broliams tremtyje.
6. DRAUGAS greitai duoda įdomiausių politinių įvy-kių aprašymus.
7. DRAUGAS 1949 metais minės savo 40 metų sukak-tį, tad yra užsimojęs išvaizdą pagrozėti ir turinį pagy-vinti ir pagerinti.
8. DRAUGO prenumerata yra geriausia švenčių do-vana.

Todėl nieko nelaukdamas pratęsk DRAUGO prenume-ratą 1949 metams sau ir užsakyk jį savo giminėms, drau-gams bei pažįstamiems.

DRAUGO prenumerata 1949 metams:

Chicagoje, Ciceroje ir Kanadoje: metams \$8.00; pu-sei metų \$4.50.

Kitur Jungt. Valstybėse ir Kanadoje: metams \$7.00; pusei metų \$4.00.

Užsieniuose: metams \$10.00; pusei metų \$5.00.

Pinigų reikia siųsti pašto Money Orderiu su užsa-kymu:

"DRAUGAS"

2334 SOUTH OAKLEY AVENUE

Chicago 8, Illinois

CPL. LOUIS P. NAVICKI
Gyveno, 4538 So. Washtenaw Avenue

Zuvo kovo 4 d., 1945 m., Luxemburg, Vokietijoje, sulaukęs 30 m. amžiaus. Gimė Chicago, Illinois.

Paliko dideliame nušūdime motiną Marcelę (po tėvams Vaisvi-aitė); broli Stanley, brolienę Josephine; John, brolienę Agnes; se-serį Catherine; svogerį Adam Zarinski, seserį Oną ir svogerį John; Jasper ir Jo Sainą; seserį Geraldine, svogerį Thomas Gipson ir ki-tas giminės, draugus ir pažįstamus.

Militarines apeigas atliko Don Varnas American Legion Post No. 986

Kūnas bus pašarvotas John F. Eudeikio koplyčioje sekmadienį, gruodžio 28 d. Laidotuvas įvyks antradienį, gruodžio 29 d. Iš ko-plyčios 8:30 val. ryto bus atlydėtas į Nekalto Prasidėjimo Paneilės švenč. parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionies sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į šv. Kazimiero kapines. Nuširdžiai kviečiame visus giminės, draugus ir pažįstamus daly-vauti šiose laidotuvėse.

Nulūde: Motina; Brolis, Brolienė, Seserys, Svogeriai ir kitos Giminės.

Laidotuvių direktorius John F. Eudeikis, Tel. YArds 7-1741

VANCE FUNERAL HOME

177 Woodside Road Riverside, Illinois

Telefonas RIVERSIDE 5345

• ALFRED VASAITIS, lietuvis direktorius

Koplyčios Veltui Visose Chicagos Dalyse

KAPŲ PAMINKLAI TIESIOG JUMS IŠ DIRBTUVES!

Užsakykite gražų paminklą ant savo mylimo as-mens kapo — tiesiog iš šios vienintelės lietuviškos pa-minklų dirbtuvės.

Paminklams pristatome į visas kapines arti ar toli. Nuo akmens šlifavimo iki raižčių iškalimo ir pavelkų įstajymo — BITTIN ir KAMENSKY eksper-tyvūs darbas yra paremtas 45 metų patyrimu.

Aplankykite mus ir pamatykite mūsų darbo pavy-džius. Dirbtuvė yra atidara visomis dienomis ir viso-mis valandomis.

BITTIN AND KAMENSKY MONUMENT WORKS

3938 W. 111th STREET — Tel. BEveryly 8-0005

Pirmoji paminklų dirbtuvė nuo šv. Kazimiero kap. vartų.

Times Extra Special Service...
6845 So. Western Ave.
2319 LITHUANICA AVE.
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
MAZEIRA & EVANS
Sankaitė
LUDĖSIO VALANDŲ

NULIŪDIMO VALANDOJE KREIPKITES PRIE:
ANTHONY B. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
DVI MODERNISKOS KOPLYČIOS
JŪSŲ PATOGUMUI:
1410 So. 50th Ave., Cicero, Ill.
Telefonas TOWNHALL 2109
6812 So. Western Ave., Chicago, Ill.
Telefonas GROvehill 6-0142
Mūsų patarnavimas yra greitas, mandagus ir
jūsų finansiskam stovui prielankus.

SENIAUSIOS IR MODERNISKAUSIOS
Laidotuvių Įstaigos
JOHN F. EUDEIKIS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
4605-07 South Hermitage Avenue
Tel. YArds 7-1741 — 7-1742
4330-34 South California Avenue
Tel. LAfayette 3-0727
Patogios Koplyčios Veltu — Bet Kurioje
Chicagos Miesto Dalyje.
RADIO PROGRAMAI IS STOTIES WGES
(1390 kilocycles)
Laidžiama Kas Seštadienį Nuo 9:15 Iki 9:30 Val. Ryto.

SEKANTIEJI YRA NARIAI CHICAGO LIETUVIŲ
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASOCIACIJOS
Ambulansų patarna-vimas yra teikiamas
dieną ir naktį Rel-
kale, šaukite mus.
Mes turime koplyčias
visose Chicagos ir
Roselando dalyse ir
tuojau patarnaujame.
LACHAWICZ ir SŪNAI
2314 W. 23rd PLACE Phone: Virginia 7-6672
10756 S. MICHIGAN PULLman 5-1270
PETRAS P. CURSKIS
659 WEST 18th STREET Phone SEeley 3-5711
IGNACAS J. ZOLP
1646 WEST 46th ST. Phone: YArds 7-0781
POVILAS J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED ST. 710 W. 18th STREET
Telephone: YArds 7-1419
LEONARDAS L. BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: PULLman 5-9661
ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVE. Phone YArds 7-4908
JULIUS LIULEVIČIUS
4348 So. California Ave. Phone LAfayette 3-3572

PIRKITE TIESIOG NUO—
MR. NELSON
— Savininko —
**St. Casimir Monument
Company**
3914 West 111th St.
Vienas Blokas nuo Kapinių
Didžiausias paminklams
planu pasirinkimas mieste
Telefonas CEDarcrest 3-6335

UŽSAKYKITE PASTU IR TAUPYKITE
CIGARETTES
LUCKIES CHESTERFIELD \$1.47
PALL MALL OLD GOLD KOOLS
CAMELS PHILIP MORRIS
TAREYTON RALEIGH
FATIMA
Visi cigarečių pirkėjai kviečiami parašyti mums ir įsiyti
dykai gaunamo pamfletu, kuriame parašyta apie įgytą pasi-
tikėjimą ir malonumą užsakant iš Hammond, Sales Co.
Visi užsakymai yra apdrausti 3 kartonai—mažiausias
užsakymas. Nenustatytas kiekis. Idėkite 14c. už 3 kartonų
pakietelį perstantimo išlaidoms. Pridėkite po 2c. už kiek-
vieng kitą kartoną. Siūskite čekį ar money orderį. Tuo-
ju pristatome.
HAMMOND SALES COMPANY
Dept. D.
Hannibal, Missouri

AMERIKOJE IR PASAULYJE

Laimė Visad Arti, Tik Reikia Pagauti

FAIRBURY, Nebr. — Dvylikos metų amžiaus mergaitė Sharon Gobel laimėjo Tom Mix paskelbtą kontestą išrinkimui vardo jo naujam arkliai ir dovana radijo-televizija, vertės \$2-500. Mergaitė arkliai davė vardą "Facimilad". Paklausus, iš kur jai atėjo į galvą toks vardas, trumpai paaiškino, jog dabartinis arklis labai yra panašus į pirmiau Tom Mix turėtą arklį. Konteste dalyvavo keli tūkstančiai žmonių, o maža mergaitė laimėjo dovaną.

Tom Mix yra kino artistas.

Teismas Gražino Darban

HOLLYWOOD, Calif. — Federalio distrikto teismas įsakė Metro-Goldwyn - Mayer, kino gamybos firmai, gražinti jį darbą rašytoją filmoms Lester Cole, kuri toji firma buvo suspendavęs dėlto, kad jis atsiskė liudyti Komitetui Tirimo Priešamerikoniškos Veiklos. Jam taipgi bus išmokėta ir nutraukta alga, kurios suma siekia \$75,000. L. Cole savaitinė alga yra \$1,350.

Negana dar to. Už suspendavimą, jis ir dešimts kitų artistų dabar kelia teisme bylą Metro-Goldwyn - Mayer firmai. Reikalauja net 61 milijoną dolerių nuostoliams atlyginti.

SENI PAPROČIAI ST. JOHN'S AKADEMIJOJ

Apsirengę senais angliškais rūbais, St. John's Karinės Akademijos studentai, Delafield, Wis., pradėdami Kalėdų atostogas, laikosi senų angliškių papročių. Lygiai tokie patys papročiai laikomi Oxford'o Universitete Anglijoje. (Acme Telephone)

CHICAGOS NAUJIENOS

Trumpos Žinėlės

Trys jauni plėšikai kritiškai pašovė vaistinininką Isadore Bochner per užpuolimą ant jo vaistinės, 1360 S. Springfield ave.

Larce Jones, 40 metų, nubaustas kalėjimu 35-kiems metams už užpuolimą ant moters kriminaliu tikslu; spalį 7 d., prie 72-ros ir S. Chicago.

Chicago gyventojų skaičius, spėjama, nuo pastarojo cenzo (1940 metais) yra paaugęs ketvirdaliu milijono. Jei taip, tai dabar Chicago turi 3,750,000 gyventojų.

Fred B. Snite, Chicago Katalikų Labdarybės direktorius, Kalėdų proga suteikė didelę dovaną St. Mary's Training School, būtent naują busą, kuris kainavo \$17,000. Minėtoji mokykla yra 825 berniukai ir mergaitės.

Dvidešimts vienas miestas, inimant ir Chicago priemiesčius — Evanston ir Maywood, — nesustoja kovoję, kad Bell Telephone Co. nelaimėtų Illinois Commerce Commission teisę pakelti telefono kainą.

Valstybės gynėjas prašo pranešti jam arba arčiausiai policijos stočiai asmenį, kuris sakos valstybės gynyboje ofiso įgaliotais rinkti skelbimus Illinois valstybės advokatų sąjungos leidžiamam žurnalui. Jis yra apgavikas.

Kenwood ir Oakland apylinkių organizacijos sušaukė susirinkimą ir vienišiai priėmė protestą prieš Chicago Transit Authority sumanymą panaikinti viršutinio geležinkelio Kenwood šaką. Abiejų apylinkių prekybos butai pareiškė, kad reikalui priėjus tas reiklaas bus įneštas į teismą.

U. S. Court of Appeals šiuo metu yra dvi tuščios teisėjų vietos. Chicago Advokatų Sąjunga prezidentui Truman rekomenduoja žinomus čikagiečius juristus Walter C. Landley ir Plyses S. Schwartz.

Illinois valstybės mokesčių rinkimo departamentas praneša, kad per spalio mėnesį vadinamųjų "sales tax" surinkta \$15,179,000, arba 10.7 nuos. daugiau, negu spalio mėn., 1947 m.

Gubernatorius elektas Adlai Stevenson savo ežekutyviu sekretorium paskyrė žinomą žurnalistą, James W. Mulroy, buvusį atsakomąjį Chicago Sun redaktorių, 1924 m. žurnalizme laimėjusį Pulitzer dovaną.

Kad vyrai pasistato sau namus, tai nieko nauja. Bet šiomis dienomis Mrs. Evelyn Rosko pati viena baigė statyti namą 7751 S. Melvina ave. Namas dviejų aukštų, medinis.

Kariams veteranams iš Hines ligoninės suruoštoj kalėdinėj puotoj, septyni akleji veteranai gavo dovanų po laikrodėlių, kuris lengvu skambučiu muša netik valandas, bet ir minutes.

E. J. Brach and Sons Candy Co. paaukojo Policijos Labdarybės Fondui \$1,000. Laiške kompanija dėkoja policijai už jos parodytą didvyriškumą neseniai ištikusioj tos kompanijos dirbtuvėje eksplozijojej, kurioj žuvo 17 darbininkų.

Teismas panaikino bylą Joseph W. Bilek, prezidento Eagles Club Cicero, kuris buvo kaltinamas gemir du lietuviai: Wilkas ir blyrystėj. Į bylą buvo įvėlti Dabašinskas, nuo kurių apylinkių prekybos butai pareiškė, kad reikalui priėjus tas reiklaas bus įneštas į teismą.

× Vienas "Draugo" bičiulis prašo dar sykį paskelbti dotą dienraščio metinio koncerto, nes, sako "mūs kolonijos draugijų vadai arba "Draugo" neskaityto arba nekrebėta dėmesio į "Draugo" pranešimą". Pranešimas, net pora kartų buvo toks, kad vasario 6 d. įvyks "Draugo" metinis koncertas ir prašyta draugijų to dieną palikti laisvą. Tuo tarpu pas mus skeltiama, kad "parapijos draugijos vasario 6 d. rengia bunco". Parapijos salė parengtams galima bet kada gauti, tad kam M. P. draugijoms būtinai reikėjo užsisakyti vasario 6 dieną?

× Uršulė ir Juozas Raliai iš Lowell, Mich., broliui Vladui Kalėdų dovanų atsiuntė bušelį obuolių, medaus ir sūrių. Ralių sodo obelys yra čiepytos iš Lietuvos atvežtąs čiepais, tad obuolių išvaizda ir skonis toks, kokių krautuvsė negalima gauti. Br. Vladas Raliams atsilygino kalėdinėmis plotkelėmis su lietuvišku tekstu.

× Kun. J. Martis, Gary, Ind., lietuvių parapijos klebonas, savo parapijiečiams paskelbė linksmą žinią, būtent kad parapijos morgičiai bus "skandinami" Michigan ežere. Parapijos nuo savybių vertė dabar siekia virš dviejų šimtų tūkstančių dolerių. Parapijiečiai džiaugias savo klebono rūpestingumu savo parapija ir jos kasdienine pažanga.

× A. Druktenytės koncertui paremti, rengimo komitėja dabar organizuoja to koncerto rėmėjus (patrons). Įmokėjęs \$5 rėmėjas gauna vieną geresnių bilietų ir jo vardas bus įtrauktas į programą. Norintieji tapti koncerto rėmėjais, prašo mi kreiptis į Mrs. D. Yuknis, 9207 S. Homan Ave., Evergreen Park, Ill. Koncertas bus sausio 2 d., Kimball Hall.

× Dvi jaunos dainininkės: Adelė Druktenis ir Mary Pukšmis pradžioje 1949 metų čikagiečius pavaišins dainos menu. A. Druktenis koncertas bus sausio 2 d., 3:30 val. popiet, Kimball Hall, o M. Pukšmis — sausio 9 d., 4 val. popiet, Dievo Apvaizdos parapijos salėj. Dainininkių ambicija yra siekti dainos meno viršūnių. Reikia paremti jų pastangas.

× Tėvų Marijonų Bendradarbių Brighton Park skyrius jau pradėjo ruoštis prie metinės vakarienės, kuri įvyks Lietuvos Vyčių salėj, sausio 16 d. Atsilankę į vakarienę dar bus pavaišinti ir gražia programa. Šiuo vakaru skyrius nori garbės suteikti Brighton Parkui per būsimą tos draugijos seimą.

× Bruno Shukis, žinomas namų statybos kontraktorius, pasistatė ir sau gražią rezidenciją 7123 S. Maplewood Ave., kurioj draugų ratelyje švęs Naujuosius Metus. Bruno Shukis yra neseniai vedęs vestsaidietę Nelę Armonaitę.

× Jurgis Savaitis, "Draugo" redakcijos narys, Kalėdas švėsti buvo išvykęs net į New York pas savo draugus. Šiandie grįžo prie redakcijos stalo.

SEND, Inc.
304 West 63rd Street
CHICAGO 21, ILL.
Tel.: ENglewood 4-5028

SEND PRIMA
MAISTO SIUNTINIŲ UŽSAKYMUS I VISAS VOKIETIJOS IR AUSTRIJOS ZONAS ANGLIJĄ, PRANCUZIJA, ITALIJĄ, OLANDIJĄ, BELGIJĄ, SVEICARIJĄ, LENKIJĄ, ČEKOSLOVAKIJĄ, JUGOSLAVIJĄ.

Maisto siuntinėliai APDRAUSTI draudimo firmose, pristatymas GARANTUOJAMAS. Nesuradus adreso — pinigai gražinami. Pakelę dingęs siuntinys pakeliamas kita.

PRISTATYMO LAIKAS: 8—21 DIENOS! I VISUS KRASTUS! Geriausias eksportiniai produktai. Pristatymas vykdomas iš standėlių Europoje.

Siunčiant money order, čekį ar kt. mok. priemonę, tiksliai nurodykite gavėjo adresą ir užsakymo siuntinėlių tipo numerius. Galima užsakyti keli pakelėliai tam pačiam gavėjui.

No. 1	2 sv. taukų, kiaulinių	\$8.00
	2 sv. bekono	
	2 sv. salami dešros	
	2 sv. kenuotos jautienos	
	1 sv. pieno miltelių	
No. 2	2 sv. bekono	\$6.00
	2 sv. kenuotos jautienos	
	2 sv. pietų Afrik. apels. marmelado	
	1 sv. cukraus	
	1 sv. kavos pupelių	
	1 sv. šokolado, blocks	
No. 3	2 sv. kiaulinių taukų	\$6.50
	2 sv. bekono	
	2 sv. cukraus	
	2 sv. auksė. rieš. sūrio	
	1 sv. kavos pupelių	
No. 4	2 sv. kavos pupelių	\$2.95
No. 5	9 SVARAI CUKRAUS	\$4.00
No. 6	4,5 sv. cukraus	\$4.00
No. 7	200 Chesterfield cigarečių	\$2.00
No. 8	16 sv. sūdytu silkijū statinė (Tik i Vokietiją)	\$5.95
No. 9	10 sv. kvietinių miltų	\$2.85
	4 unc. kepimo miltelių	
EXTRA RIEBALŲ 6 SV.	2 sv. kenuotos sūrio	
	2 sv. bekono	
	2 sv. kiaulinių taukų	
	1 sv. šokolado, blocks	
	1 sv. cukraus	
	1 sv. kavos pupelių	

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
634 S. WESTERN AVE.
GRovehill 6-7575
J. PAKEL, President

WESTWOOD LIQUOR STORE
2441 West 69th Street, Chicago

DIDELIS PASIRINKIMAS
VYNO, DEGTINĖS, ALAUS!

Specialė nuolaida organizacijų parengimams, vestuvėms ir panašems įvykiams.

Taipgi pristatome į namus geriausios rūšies alų — buteliais, dėžėmis ir statinėmis.

Telefonas — PProspect 6-5951
MR. ir MRS. AL. SHIMKUNAI, savininkai

Kariniuose Pratimuose Panaudota Ir Bomba

LONDON. — Neseniai britų oro ir jūrų laivynai turėjo karo pratimus, kuriuos pirmą sykį buvo panaudota ir "atomo" bomba. "Mėlynojo" krašto karo laivynui, karo lėktuvams, inimant ir "saužidžius lakūnais", buvo įsakyta "sunaikinti" "Raudonojo" krašto karo laivyną. Tris valandas ėmė "mėlinkraščiams" iki radaro pagalba surado, kurią kriptin plaukia prieš laivyno vienetas. Apmečius paprastomis "bombomis" prieš laivus, pagalios, paleista "atomo" bomba, kurios sproginio šviesa buvo lygi devynių milijonų žvakių šviesai.

Pirmoji Kalėdų Nelaimė

INDIANAPOLIS, Ind. — Pirmoji Kalėdų nelaimė įvyko čia. Pilnas automobilus vaikų iš kalėdinės puotos buvo vežamas namo. Netoli aerodromo Nacionales Sargybos lėktuvas užkliudęs medį nukrito ir pataikė ant automobilio. Sužeista septyni vaikai, trys moterys ir pats lėktuvo vairuotojas.

WASHINGTON. — Šiomis dienomis išbandyti vėl nauji šešių motorų karo lėktuvai jet tipo. Lėktuvai skiriami ilgoms distancijoms. Bendras jų greitis yra 500 mylių į valandą. Krovinio gali nešti iki 4,000 svarų.

UŽTIKRINKITE JAM ATEITĮ — ŠIANDIĖ

Jūsų vaiko mokslai ir būsimas sėkmingumas reikalauja planuoti ir taupyti. Mes siūlome mums įstatyti atidaryti apdrausta taupymo sąskaitą, kuriuo iš tėvų. Nors ir du arba švies su mažas taupymas, kiekvienos algos užtikrinimas, Jūsų sutaupos apdraustos iki \$5,000.00. Jūsų vaiko mokslai ir būsimas sėkmingumas reikalauja planuoti ir taupyti. Mes siūlome mums įstatyti atidaryti apdrausta taupymo sąskaitą, kuriuo iš tėvų. Nors ir du arba švies su mažas taupymas, kiekvienos algos užtikrinimas, Jūsų sutaupos apdraustos iki \$5,000.00.

District Savings AND LOAN ASSOCIATION
1236 SOUTH HALSTED STREET • CHICAGO 8 • Tel. 5-4118
JOSEPH M. MOZERS, Secretary

MARGUTIS

VIENINTELIS AMERIKOS LIETUVIŲ KASDIENINIS RADIO LAIKRASTIS. — ĮSTEIGTAS BAL. 11 d., 1933

Kviečiame klausyti muzikos, dainų, žinių ir pranešimų.

WHFC - 1450 kilocycles

SEKMADIENIAIS: nuo 1-mos iki 2-ros valandos popiet.—
KITOMIS DIENOMIS: nuo 9:30 valandos vakare.

EXTRA PROGRAMAS: Ketvirtadieniais nuo 7 iki 8 val. vak.

MARGUCIO Ofiso Adresas:
6755 So. Western Ave., Chicago, Ill.
Telefonas — GBovehill 6-2242

Linksmų Sventų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų Visiems!

— NUO —
Budriko Krautuvės Viso Štabo

JOSEPH F. BUDRIK, Inc.
JOSEPH F. BUDRIK, Prezidentas
3241 So. Halsted Street

Budriko leidžiamos radio programos WCFL — 1000 kiloc. 5000 Wt. AM ir FM sekmadienio vakarais 5:30 P.M. su 15 muzikantų orkestru ir žymiais dainininkais.

IDOMU PASIKLAUSYTI!

A FREE SERVICE FOR DRAUGAS READERS IF YOU NEED A JOB!

If you are looking for a job — full or part time — in a factory or office — either skilled or unskilled — fill in the coupon below and mail to the DRAUGAS FREE JOB FINDING BUREAU, 2334 S. Oakley Ave., Chicago 8, Ill., or phone Webster 9-3196.

NAME .....
ADDRESS .....
TELEPHONE .....
MALE ..... FEMALE ..... AGE .....
TYPE OF WORK .....
VICINITY DESIRED .....
PART TIME or PERMANENT .....
SALARY EXPECTED .....